



**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-7/16-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola, Vodňany, nám. 5. května 104
Sídlo	Nám. 5. května 104, 389 01 Vodňany
E-mail právnické osoby	zs-5kvetna@vodnany.cz
IČ	70520208
Identifikátor	600022617
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Šárkou Piklovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Místo inspekční činnosti	Nám. 5. května 104, 389 01 Vodňany
Termín inspekční činnosti	5. až 7. ledna 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola, Vodňany, nám. 5. května 104 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny (dále „ŠD“). V tomto školním roce bylo vzdělávání uskutečňováno podle oborů vzdělání 79-01-C/01 Základní škola, dle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „ZŠLMP“), a Základní škola speciální (dále „ZŠS“). Škola tvoří uzavřený areál se školním pozemkem a atriiovým dvorem. Do školy docházejí žáci z Vodňan a okolních obcí. Ve sledovaném období došlo k mírnému poklesu počtu



žáků. Školu navštěvovalo v době konání inspekční činnosti 21 žáků ve třech třídách, ve ŠD bylo zapsáno 21 účastníků v jednom oddělení. Školní stravování je zajištěno ve školní jídelně v nedaleké základní škole.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka vypracovala reálnou koncepci dalšího rozvoje školy, kterou se jí daří postupně uskutečňovat. Každoročně ji rozpracovává do stručného, přehledného plánu práce na příslušný školní rok, kde jasně vymezuje konkrétní úkoly a cíle v jednotlivých oblastech činnosti celé školy. Úroveň řízení odpovídá typu školy, její velikosti a personálnímu složení. Ředitelka je ve vedení školy od roku 2013. Rozdělením kompetencí a odpovědností mezi vedení školy a pedagogické pracovníky vytvořila vhodné podmínky pro realizaci vzdělávacích programů a úkolů stanovených v záměrech školy. Každodenní kontakt ředitelky s pedagogickým sborem zaručuje přenos aktuálních informací a posiluje interpersonální vazby. Vzájemná informovanost i operativní řešení vzniklých problémů jsou funkční. V kontrolní a hospitační činnosti vychází ředitelka z plánu a časového harmonogramu, výsledky kontrol analyzuje a využívá ke zkvalitňování vzdělávacího procesu. Ředitelka pravidelně pořádá zasedání pedagogické rady a svolává provozní porady. Dokumentace školy je vedena průkazně, zachycuje průběh vzdělávání a podporuje realizaci školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“). Je zpracována odpovídajícím způsobem, některé drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

V pedagogickém sboru školy působilo k termínu inspekce šest pedagogických pracovníků s věkovým průměrem 45 let, z toho čtyři učitelky (včetně ředitelky školy), jedna vychovatelka a jedna asistentka pedagoga. Kromě jedné učitelky, která si vzdělání doplňuje, a asistentky pedagoga zaměstnané v nezbytném rozsahu (na jejíž pozici hledá škola kvalifikovaného pedagoga) splňují požadavky na odbornou kvalifikaci. Ředitelka absolvovala studium pro ředitele škol, splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Žádný z pedagogů pověřených výkonem činnosti výchovného poradce, metodika ICT a metodika prevence neabsolvoval příslušná studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů. V letošním školním roce působí ve škole jedna začínající učitelka, ředitelka školy jí přidělila uvádějí učitelku, která ji odborně a metodicky vede. Další vzdělávání pedagogů probíhá zejména formou samostudia a předáváním zkušeností mezi učiteli. Vzhledem k malému počtu učitelů je forma kurzů a seminářů z organizačních důvodů obtížná a probíhá proto v menší míře.

Škola má k dispozici dostatek běžných i odborných učeben, kabinetů, sborovnu a ředitelnu. Má vlastní kovodílnu, dřevodílnu a poměrně prostornou cvičnou kuchyňku se dvěma sporáky, ale pouze jednou pracovní plochou. Na školním pozemku je skleník, ve kterém se žáci učí v rámci pracovního vyučování pěstovat vlastní sadbu zeleniny a květin. Pro výuku tělesné výchovy disponuje škola prostornou tělocvičnou, ve které byla provedena rekonstrukce podlahy. Jedna z odborných učeben je vybavena osmi novými počítači a v jiné učebně mají žáci možnost pracovat s interaktivní tabulí. Vybavení pomůckami je dostatečné a průběžně je doplňováno podle finančních možností školy a požadavků na modernizaci výuky. Pro žáky ZŠS bylo vytvořeno místo pro relaxaci a odpočinek s možností využití sedacích pytlů a bazénku s míčky. Pro žáky ZŠP byla vybudována místnost s hracím stolem na stolní tenis. Průběžně je budova udržována v dobrém technickém stavu, všude je čisto a je prováděna běžná údržba.

Škola poskytuje žákům ucelené informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech ve škole i mimo ni, věnuje se prevenci těchto



rizik. Buduje bezpečné prostředí pro žáky a vytváří předpoklady pro jejich zdravý psychický i fyzický vývoj. V předepsaných intervalech probíhají revize vybavení a zařízení a jsou odstraňovány zjištěné nedostatky. Zaměstnanci jsou v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně vzděláváni, patřičně zabezpečují dohled nad žáky. Škola vede knihu úrazů, avšak úrazy se prakticky nevyskytují – poslední školní úraz se stal v roce 2010. Při fyzické kontrole prostor školy bylo zjištěno, že ve třech odborných učebnách nebyly vyvěšeny jejich provozní řády. Tento nedostatek byl v průběhu inspekční činnosti odstraněn. V roce 2010 byla škola zabezpečena elektronickým systémem.

Škola při svém hospodaření v posledních dvou hodnocených letech hradila všechny své výdaje v hlavní činnosti z dotací ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy a z provozního příspěvku od zřizovatele. Jediným dalším finančním příjmem byly peníze na projekt „Učení je hra“ spolufinancovaný z peněz Evropské unie, z něhož škola vybavila počítačovou učebnu a mohla inovovat a zkvalitnit výuku v oblasti čtenářské a informační gramotnosti. Jiné finanční zdroje škola nemá, doplňkovou činnost neprovozuje. Hospodaření školy bylo mírně ziskové. Díky tomu mohla posílit stav rezervního fondu a fondu odměn. Tyto finanční podmínky umožňují škole realizaci jejích ŠVP.

Podmínky pro vzdělávání a realizaci všech školních vzdělávacích programů jsou na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola poskytuje vzdělávání ZŠP a ZŠS v souladu s platným školským zákonem, vzdělávací nabídka odpovídá podmínkám jejího zařazení do školského rejstříku. ŠVP pro základní vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále „ŠVP ZV LMP“) byl v průběhu inspekční činnosti upraven a je plně v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. Vychází z reálných podmínek a možností školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání, napomáhá vytvářet příznivé vzdělávací klima. Disponibilními hodinami jsou posíleny především vyučovací předměty český jazyk, matematika a vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Změny a inovace ŠVP ZV LMP jsou odůvodněné a vznikají na základě praxe. Přijímaná opatření vycházejí ze zásad a cílů platného školského zákona a priorit rozvoje vzdělávání. ŠVP pro ZŠS (dále „ŠVP ZŠS“) je plně v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Zájmové vzdělávání je realizováno dle ŠVP ŠD, který je po drobných formálních úpravách v průběhu inspekční činnosti zpracován v souladu s požadavky školského zákona.

Organizace vzdělávání je promyšlená, vychází z individuálních potřeb žáků, zohledňuje personální, materiální a finanční podmínky. Obě organizační složky školy (praktická a speciální) mají jen tři třídy, ve kterých jsou spojeny různé ročníky obou stupňů, a tato skutečnost zvyšuje nároky na optimální organizaci výuky. Rozvrhy hodin jsou sestaveny podle učebních plánů realizovaných vzdělávacích programů a respektují psychohygienické zásady. Organizace vzdělávání umožňuje realizovat jeho cíle a obsah v požadované míře.

Průběh vzdělávání byl sledován ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a svět práce. Z provedených hospitací vyplynulo, že se vzdělávání uskutečňuje v podnětném prostředí a klidné pracovní atmosféře. Pedagogové volili převážně pestré a účinné metody a formy práce, které odpovídaly vzdělávacím potřebám a možnostem žáků a měly pozitivní dopad na jejich aktivitu. Respektovali individualitu jednotlivých žáků a působili na ně přiměřeně jejich věku a schopnostem. Kromě frontální výuky, která převládala, byli žáci vedeni



k samostatnému plnění úkolů. Nedostatkem v některých hodinách byla snížená míra názornosti včetně důslednějšího propojení učiva s praktickým životem. Je věnována náležitá pozornost rozvíjení postojů v sociální gramotnosti, zejména začleňováním kooperativních činností do výuky, upevňováním vztahů mezi žáky a jejich vedením k ohleduplnému a taktivnímu vnímání výrazných odlišností některých spolužáků. Úměrně věku žáků byl vytvořen prostor pro uplatnění jejich vlastního názoru. Učitelka ve třídě ZŠS zvládala příkladně organizování jednotlivých činností, citlivě vnímala možnosti žáků, operativně střídala jednotlivé bloky. Na vysoké úrovni byla zaznamenána spolupráce mezi učitelkou a asistentkou pedagoga, jejichž činnosti se vhodně doplňovaly, jejich vzájemná spolupráce a práce s žáky přispívala k vytvoření bezpečného prostředí. Z reakcí žáků byla patrná vzájemná důvěra a ochota plnit zadané úkoly. Nastavené vzdělávací cíle ve všech hodinách odpovídaly možnostem žáků a byly v průběhu výuky postupně plněny. Dílčí rezervy se projeví v absenci závěrečného shrnutí učiva některých zhlédnutých hodin. Pozitivní klima ve třídách podporoval příjemný přístup vyučujících. Vhodnými činnostními metodami rozvíjely učitelky klíčové kompetence vedoucí k dosažení sledovaných gramotností. Během výuky dokázaly žáky povzbuzovat pochvalou, podporovaly jejich úsilí zvládnout učivo a samostatně hledat řešení. Průběžně ověřovaly, zda učivu a zadaným činnostem rozumějí. Hodnocení výkonů žáků v průběhu sledované výuky bylo odůvodněné a mělo motivační funkci.

V ranních i odpoledních hodinách mají žáci možnost navštěvovat ŠD, která nabízí pestrou a zajímavou činnost, umožňuje jim aktivně a smysluplně využívat volný čas. Při vzdělávání ve ŠD přihlíží vychovatelka nejen k potřebám, ale i přáním jednotlivých žáků. Příprava na vyučování je poskytována především prostřednictvím didaktických her a tematických vycházek. V průběhu sledovaných individuálních, skupinových a společných aktivit byly u žáků rozvíjeny kompetence komunikativní, sociální, pracovní a kompetence k řešení problémů. Účelně byl podporován rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Vychovatelka vhodně dbala na relaxaci žáků. Zájmové vzdělávání probíhalo v přátelské pracovní atmosféře. V organizaci jsou ale určité nedostatky, neboť škola zřídila pouze jedno oddělení, ve kterém je zapsáno více účastníků, než umožňuje platná legislativa.

Průběh vzdělávání ve škole je z pohledu naplňování školních vzdělávacích programů na požadované úrovni.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Ředitelka školy dodržuje všechny zákonné podmínky pro přijímání k základnímu vzdělávání, povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, přestupu žáka z jiné základní školy i převedení žáka do jiného vzdělávacího programu. Škola přijímá a realizuje opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání, zajišťuje systematickou podporu a poradenskou pomoc prostřednictvím školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé, asistentka pedagoga a ředitelka). Poradenské služby jsou poskytovány formou týmové spolupráce všech pedagogů s ředitelkou školy. Při realizaci vzdělávání zohledňují učitelé individuální vzdělávací potřeby všech žáků, typ a míru jejich postižení. Pracovníci školy vytvářejí pro každého žáka rovné příležitosti k jeho zapojení do kolektivu ostatních žáků. Zákonní zástupci jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím dobře zpracovaných a pravidelně aktualizovaných webových stránek, jsou zváni na konzultace, třídní schůzky i k neformálním akcím a jednáním. Pedagogičtí pracovníci i asistentka



pedagoga jsou s nimi v téměř každodenním osobním nebo písemném kontaktu a průběžně řeší aktuální záležitosti ve vzdělávání.

Hodnocení celkových výsledků vzdělávání školy tvoří provázaný systém. Vedení školy spolu s ostatními pedagogy monitoruje a otevřeně hodnotí úspěšnost žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Vyučující sledují výsledky žáků v realizovaných vzdělávacích programech se zřetelem k jejich vzdělávacím i osobnostním předpokladům, pravidelně se jimi zabývá pedagogická rada, v případě potřeby jsou přijímána účinná opatření k nápravě. Vzhledem k charakteru zdravotního postižení žáků škola nevyužívá forem externího hodnocení. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků získávají rodiče zejména prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách či při individuálních konzultacích. Výsledky vzdělávání jsou vhodně prezentovány zejména ve výročních zprávách o činnosti školy, v místním tisku a na webových stránkách školy. Škola sleduje i úspěšnost žáků při přechodu na vyšší stupeň vzdělání. Zpětnou vazbu o úspěšnosti absolventů v dalším životě získává z neformálních setkávání s nimi.

Spolupráce školy s partnery přispívá k jejímu rozvoji a zkvalitnění vzdělávání. Hlavním partnerem školy je zřizovatel, který finančně a materiálně zabezpečuje provoz. Škola spolupracuje se širokou škálou dalších partnerů ze školské, sociální, zdravotnické a jiné sféry (např. školská poradenská zařízení, Policie ČR, odbor sociálně-právní ochrany dětí, město Vodňany). Využívá také nabídek dalších institucí a subjektů, např. z oblasti kultury a sportu, které přispívají k realizaci záměrů ŠVP a pomáhají plnit vzdělávací cíle. Spolupráce se školskou radou je funkční, ředitelka školy plní povinnosti dané platnými právními předpisy.

Oblast hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke školním vzdělávacím programům je na požadované úrovni.

Závěry

a) Silné stránky školy

- *Součinnost učitelky a asistentky pedagoga ve speciální třídě*
- *Příjemné klima ve třídách*
- *Interpersonální vztahy*

b) Slabé stránky školy

- *Klesající počet žáků*

c) Nedostatky a nedostatky odstraněné na místě

- *Vyšší počet účastníků v jednom oddělení ŠD, než povoluje příslušná legislativa*
- *V průběhu inspekce byly odstraněny drobné nedostatky v dokumentaci školy, v odborných učebnách byly vyvěšeny provozní řády, byl upraven ŠVP pro základní vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením a ŠVP školní družiny*

d) Možnosti zlepšení stavu školy – doporučení

- *Doplnit vzdělání pedagogů, kteří vykonávají specializované činnosti (výchovný poradce, metodik prevence, metodik ICT)*
- *Zřídít druhé oddělení ŠD*



- *Ve vyučovacích hodinách zvýšit názornost výuky a praktické využití obsahu učiva*
 - *Zařadit do vyučovacích hodin závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení hodiny vzhledem ke stanovenému cíli*
 - *Vytvořit ještě jednu pracovní plochu ve cvičné kuchyňce*
- e) Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od poslední inspekční činnosti**
- *Před dvěma roky byla na základě konkurzního řízení jmenována do funkce nová ředitelka školy*
 - *V posledních letech pokračovalo zlepšování materiálních podmínek (relaxační místnosti pro žáky, nový nábytek, nové počítače, interaktivní tabule, rekonstrukce podlahy v tělocvičně, výměna radiátorů v celé škole)*
 - *Dochází k postupnému snižování počtu žáků*
 - *Snížení věkového průměru pedagogů*
 - *Škola byla zabezpečena novým elektronickým systémem*



Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny Základní školy, Vodňany, nám 5. května 104 ze dne 27. 11. 2001
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT
3. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 8. 2013
4. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2014
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2010
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, platný od 1. 9. 2010
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání – základní škola speciální, platný od 1. 9. 2010
8. Individuální vzdělávací plány pro žáky se SVP
9. Školní řád Základní školy, Vodňany, nám 5. května 104 platný od 1. 9. 2014
10. Organizační řád s účinností od 1. 9. 2015
11. Koncepce rozvoje školy v letech 2014 až 2017
12. Plán hospitační a kontrolní činnosti a záznamy z kontrol a hospitací
13. Třídní knihy 2014/2015, 2015/2016
14. Školní matrika vedená elektronické podobě
15. Správní rozhodnutí ředitelky školy
16. Záписy z pedagogických rad od školního roku 2012/2013
17. Roční plány práce od školního roku 2014/2015
18. Doklady o odborné kvalifikaci všech pedagogických pracovníků
19. Celoroční plán činnosti ŠD
20. Výroční zprávy o činnosti školy
21. Plán dalšího vzdělávání pedagogů 2015/2016
22. Kniha úrazů vedená do 31. 8. 2015
23. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2015
24. Další dokumentace vztahující se k BOZ
25. Ekonomická dokumentace školy



Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu *Česká školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice*, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Jana Fišerová v. r.

Mgr. Jana Novotná, školní inspektor

Jana Novotná v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

Svobodová v. r.

V Českých Budějovicích dne 27. ledna 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Šárka Piklová, ředitelka školy

Piklová v. r.

Ve Vodňanech dne 3. 2. 2016